

Tadqiqot.uz

ANJUMAN | КОНФЕРЕНЦИЯ | CONFERENCES | RESPUBLIKA KO'R TARMOQLI ILMIY KONFERENSIYA

YANG O'ZBEKISTON: 2023

CONFERENCE.UZ

INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM

DAVRIYLIGI: 2018-2023

SPEKTROSKOPIYA -
MATERIYANI BILISH USULI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VA XORIJUY OLY TALIM MUASSASALARI PROFESSOR-OQTUVIGHILARI, YOSH OLIMLAR, DOKTORANTLAR, MAGISTRANTLAR VA IQTIDORLU TALABALAR

TOSHKENT SHAHAR, AMIR
TEMUR KO'CHASI, PR.1, 2-UY.

+998 97 420 88 81
+998 94 404 00 00

WWW.TAQIQQOT.UZ
WWW.CONFERENCES.UZ

YANVAR
№48

**ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН:
ИННОВАЦИЯ, ФАН
ВА ТАЪЛИМ
1-ҚИСМ**

**НОВЫЙ УЗБЕКИСТАН:
ИННОВАЦИИ, НАУКА
И ОБРАЗОВАНИЕ
ЧАСТЬ-1**

**NEW UZBEKISTAN:
INNOVATION, SCIENCE
AND EDUCATION
PART-1**

ТОШКЕНТ-2023

“Янги Ўзбекистон: Инновация, фан ва таълим” [Тошкент; 2023]

“Янги Ўзбекистон: Инновация, фан ва таълим” мавзусидаги республика 48-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 31 январь 2023 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2023. - 10 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн даврий анжуманлар «Ҳаракатлар стратегиясидан – Тараққиёт стратегияси сари» тамойилига асосан ишлаб чиқилган еттига устувор йўналишдан иборат 2022 – 2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси мувофиқ:– илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишиланган.

Ушбу Республика илмий анжуманлари таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илфор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳтил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1.Хуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б.,ю.ф.н. Юсувалиева Раҳима (Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2.Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна(Фаргона давлат университети)

3.Тарих саҳифаларидағи изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4.Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманганд мухандислик-қурилиш институти)

5.Давлат бошқаруви

Доцент Шакирова Шохигда Юсуповна «Тараққиёт стратегияси» маркази муҳаррири

6.Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна(Андижон давлат университети)

7.Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят ҳалқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш худудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Раҳматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни

Phd Воҳидова Меҳри Ҳасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидағи инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети Хорижий тиллар факультети ўкув ишлари бўйича декан ўринбосари

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброҳимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобоҳонов Олтибай Раҳмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чарiev Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Мусиқа ва ҳаёт

Доцент Чарiev Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқаюм Раҳимбердиевич (Наманганд мухандислик-курилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманганд мухандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.Ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқовиҷ, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқовиҷ, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Рахмонова Доно Қаҳхоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Проф. Хамидов Мухаммадхон Хамидович «ТИИМСХ»

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўқтам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдор.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Сахифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов: tadqiqot.uz

ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.

Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz

Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz

Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.

Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz

Phone: (+998-94) 404-0000

ҲУҚУҚИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЙЎНАЛИШИ

1. Abduraximov Donyorbek Maxmudjonovich	
ICHKI ISHLAR ORGANLARI XODIMLARINI IJTIMOIY HIMOYA QILISH ISHLARINI TASHKIL ETISH	7

ХУҚУҚИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЙЎНАЛИШИ

ICHKI ISHLAR ORGANLARI XODIMLARINI IJTIMOIY HIMOYA QILISH ISHLARINI TASHKIL ETISH

Abduraximov Donyorbek Maxmudjonovich

Mayor, O'zbekiston Respublikasi IIV Akademiyasi magistraturasi
«tashkiliy-taktik boshqaruv» yo'nalishi tinglovchisi

Annotatsiya: Ichki ishlar organlarida xizmat qilayotgan xar bir xodimni, u qaysi sohaviy xizmatda faoliyat ko'rsatishidan qat'iy nazar, osoyishtalik posboni deyish mumkin. maqolada ana shu organ xodimlarini ijtimoiy himoya qilish ishlarini tashkil etish, bu borada qabul qilingan qaror va farmonlar haqida so'z yuritiladi.

Kalit so'zlar: organ, IIV, ijtimoiy himoya, imtiyoz, moddiy yordam, mukofotlash, sharoit, hujjat, qonun, xodim, islohot.

Jamiyatda barqarorlik, tinchlik va osoyishtalikni ta'minlash, inson huquq va erkinliklarini hurmat qilish mamlakatimizni yanada ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, aholi farovonligini yuksaltirish va oshirish borasida amalga oshirilayotgan keng ko'lamlı islohotlar maqsadlariga erishish huquqiy demokratik davlat qurish uchun muhim talabi sifatida qaralmoqda. Ushbu hayotiy talabni munosib darajada ta'minlash, ayniqsa, huquqni muhofaza qilish funksiyasini bajarishning eng muhim va asosiy omillaridan biri yuksak ma'naviyatli kadrlar, yuqori malakali mutaxassislar bilan ta'minlashni taqozo etadi.

Har qanday jamiyatda, uning barcha jabhalarida, islohotlar sharoitida O'zbekiston Respublikasi ichki ishlar organlarida kadrlar bilan ishlashni tashkil etish sohasida ham hayotiy ehtiyojlar va davr talablaridan kelib chiqqan holda vazifalar belgilab olinmoqda. Aytish joizki, ichki ishlar organlarida zamonaviy islohotlar juda jadal olib borilmoqda. Ma'lumki, O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi tizimida shaxsiy tarkibni ijtimoiy kafolatlash, shuningdek, xodimlar, ishchi va xizmatchilar, pensionerlar hamda ularning oila a'zolariga moddiy yordam berish tartibi tizimli ravishda yo'lga qo'yilgan.

Ichki ishlar organlari xodimlari quyida keltirilgan normativ-huquqiy hujjatlar asosida, o'zlariga tegishli bo'lgan imtiyozlardan foydalanishlari mumkin.

Jumladan, IIVning 2018 yil 5 fevraldagagi “Ichki ishlar organlari xodimlarini ijtimoiy kafolatlash to'g'risidagi yo'rqnomanasi tasdiqlash haqida”gi 32-sonli hamda 2018 yil 13 iyuldagagi “Ichki ishlar organlarining xodimlari, ishchi va xizmatchilar, pensionerlari hamda ularning oila a'zolariga moddiy yordam berish tartibi to'g'risidagi yo'rqnomanasi tasdiqlash haqida”gi 192-sonli buyruqlari tasdiqlangan holda ijroga qaratilgan.

Vazirlikning 2018 yil 5 fevraldagagi 32-sun buyrug'i bilan tasdiqlangan, ichki ishlar organlari xodimlarini ijtimoiy kafolatlash tartibi to'g'risidagi yo'rqnoma asosida, ichki ishlar organlarining maxsus unvonga ega bo'lgan xodimlariga Vazirlikning Maxsus byudjetdan tashqari jamg'armasi mablag'lari hisobidan foizsiz qarz berish, moddiy yordam ko'rsatish, mukofotlash hamda madaniy-ommaviy ko'ngilochar tomoshalarga borishlari uchun mablag' ajratish tartibi belgilangan.

Mazkur jamg'arma mablag'lari har yili xodimlarni quyidagi shakkarda ijtimoiy kafolatlash uchun ajratiladi:

- yashash sharoitini yaxshilashga muhtoj xodimlarga uy-joy sotib olish, ta'mirlash, uy-joy qurish, qurilish mollari sotib olish, ipoteka krediti uchun dastlabki badal to'lovi va boshqa shu kabi maqsadlar uchun besh yildan ko'p bo'lmasan muddatga - bazaviy hisoblash miqdorining ming baravaridan oshmaydigan miqdorda foizsiz qarz berish;

- to'y-tantanalarini va boshqa tadbirlar o'tkazish uchun xodim pul ta'minotining ikki baravarigacha bo'lgan miqdorda bir martalik moddiy yordam;

- og'ir betob xodimlarga davolanish uchun – pul ta'minotining besh baravarigacha miqdorda

bir martalik yordam;

- pul mukofoti yoki qimmatbaho sovg'alar bilan mukofotlash;
- madaniy-ommaviy, ko'ngilochar tomoshalar va boshqa dasturlariga borishlarini ta'minlash.

Yashash sharoitini yaxshilash uchun foizsiz qarz ichki ishlar organlarida besh yildan ortiq xizmat qilgan, harakatdagi intizomiy jazosi bo'lman, xizmatda samarali natijalarga erishgan, moddiy jihatdan qarzni qaytarish imkoniga ega bo'lgan hamda yashash sharoitini yaxshilashga muhtoj xodimlarga beriladi. Xodim tomonidan qarz olish uchun Vazirlik markaziy uy-joy komissiyasi va joylardagi hududiy uy-joy komissiyalariga yo'rqnoma ko'rsatib o'tilgan hujjatlar ilova qilingan holda bildirgi bilan murojaat etiladi. Markaziy komissiya tomonidan xodimga qarz berish yoki murojaatni qanoatlantirmslik to'g'risida qaror qabul qilinadi. Qarz berish to'g'risida qaror qabul qilingan taqdirda, qaror nusxasi ijro uchun Vazirlik Moliya-iqtisod boshqarmasiga taqdim etiladi.

Bundan tashqari, xodimlarga moddiy yordam ko'rsatish, mukofotlash va boshqa xarajatlar uchun mablag'lar ajratish belgilangan bo'lib, mazkur yo'nalishdagi masalalarni ko'rib chiqish uchun Vazirlikda Markaziy komissiya va joylarda hududiy komissiyalar tuziladi. Mazkur tartib asosida xodimlar tomonidan quyidagi maqsadlar uchun moddiy yordam ko'rsatish bo'yicha asoslari ko'rsatilgan holda bildirgi orqali murojaat etishlari mumkin:

- to'y-tantanalarini va boshqa tadbirlar o'tkazish uchun - pul ta'minotining ikki baravarigacha bo'lgan miqdorda;
- og'ir betob xodimlarni davolash uchun bir martalik moddiy yordam to'lab berish uchun – pul ta'minotining besh baravarigacha miqdorda.

Murojaatlarni ko'rib chiqishda bildirgida ko'rsatilgan holatlar tegishli hujjatlar bilan tasdiqlangan va asoslantirilgan bo'lishi lozim. Shuningdek, Vazirlikning 2018 yil 13 iyuldaggi 192-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan, ichki ishlar organlarining xodimlari, ishchi va xizmatchilari, pensionerlari hamda ularning oila-a'zolariga moddiy yordam berish tartibi to'g'risidagi yo'rqnoma talablariga asosan, moddiy yordam quyidagi maqsadlarda va miqdorlarda tayinlanadi:

- ichki ishlar organlari pensionerlariga sog'lig'ini tiklashda dori vositalari yoki tibbiy buyumlar sotib olish uchun – bazaviy hisoblash miqdorining o'n baravarigacha bo'lgan miqdorda;
- ichki ishlar organlari xodimlari yoki pensionerlarning yaqin qarindoshlari vafot etganda ta'ziya xarajatlarini koplash uchun - bazaviy hisoblash miqdorining o'n besh baravarigacha bo'lgan miqdorda;
- ichki ishlar organlari xodimlari, ishchi va xizmatchilari hamda pensionerlarga tabiiy ofat yoki favqulorra sodir bo'lgan hodisalar oqibatlarini bartaraf etish uchun - bazaviy hisoblash miqdorining yigirma besh baravarigacha bo'lgan miqdorda;
- xizmat burchini bajarish vaqtida halok bo'lgan ichki ishlar organlari xodimlarining oila a'zolarini rag'batlantirish uchun - bazaviy hisoblash miqdorining o'ttiz baravarigacha bo'lgan miqdorda berilishi ko'zda tutilgan.

Moddiy yordamga muhtoj xodimlarning moddiy yordam olish to'g'risidagi arizalari (kerakli hujjatlar ilova qilingan holda) Vazirlik Moliya-iqtisod boshqarmasi mas'ul xodimi tomonidan o'rnatilgan tartibda ko'rib chiqiladi hamda natijasi bo'yicha tegishli xulosa tayyorlanib, Vazirlik rahbariyatiga tasdiqqa kiritiladi.

Bundan tashqari Ichki ishlar vazirining «Ichki ishlar organlarida ijtimoiy himoya qilish faoliyatini yanada takomillashtirish to'g'risida» 2022 yil 1 martdaggi 55-son buyrug'iga asosan xodimlarni ijtimoiy himoya qilish faoliyatida byurokratik to'siqlarni yanada qisqartirish maqsadida quyidagi amaliyat joriy etilgan:

- xodimlar va ularning oila a'zolariga ijtimoiy himoya qilish borasidagi xizmatlar «Yagona darcha» tamoyili asosida ijtimoiy himoya qilish masalalari bo'yicha markaziy hamda hududiy komissiyalar tomonidan ko'rsatiladi;
- MMIvaKBTD hamda uning hududiy bo'linmalari ijtimoiy himoya qilish faoliyatiga umumiy rahbarlikni amalga oshiradi va uning yagona tizim asosida muvofiqlashtirilishini ta'minlaydi;
- ijtimoiy himoya qilish borasidagi murojaatlar an'anaviy tarzda hamda Vazirlikning "E-ijtimoiy-himoya.iiv.uz" yagona interaktiv xizmatlar portalini orqali elektron tarzda qabul qilinadi va oshkora elektron navbat yuritiladi;
- ijtimoiy himoya qilish faoliyatini boshqacha amalga oshirishga, shu jumladan bu boradagi murojaatlarni ko'rib chiqishda sansalorlik va byurokratik to'siqlarga yo'l qo'yilmaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. <https://iiv.uz/news>
2. <https://xs.uz/>
3. L.N.Radjapova. Ichki ishlar organlari xodimlari ijtimoiy himoyasining ayrim jihatlari. Science and innovation. Toshkent. 2022.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН: ИННОВАЦИЯ, ФАН ВА ТАЪЛИМ 1-ҚИСМ

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусаҳҳих: Файзиев Фарруҳ Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 31.01.2023

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000